

พ. 5

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส5353 ลวค
รับที่ : 55778/55
วันที่ : 24 พ.ค. 55 เวลา: 10:37

2/196.1
2/196.1
15.84

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๖๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

จัดเข้าวาระ 29 พ.ค. 2555

เรื่อง ขออนุมัติใช้วิธีการอนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทในหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือ
แบบให้เปล่าจากธนาคารโลกในโครงการ Capacity Support for the Design and Operation
of the Independent Budget Research Office within the King Prajadhipok's Institute

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๕.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๒๓๓๖
ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีขออนุมัติใช้วิธีการ
อนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทในหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจาก
ธนาคารโลกในโครงการ Capacity Support for the Design and Operation of the Independent
Budget Research Office within the King Prajadhipok's Institute ที่กระทรวงการคลังเสนอ
โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประมาณการว่าจะนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีภายในวันที่
๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือ
ดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์
การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า หนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือดังกล่าวเป็นการทำหนังสือสัญญา
ระหว่างรัฐบาลไทยกับธนาคารโลกซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ ที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร
โดยมีสาระสำคัญเป็นการรับเงินให้เปล่าจากธนาคารโลก โดยมีผลผูกพันให้ประเทศไทยต้อง
ดำเนินการตามโครงการที่ได้เสนอต่อและได้รับอนุมัติจากธนาคารโลก แสดงให้เห็นว่ามีความมุ่งหมาย
เพื่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงเข้าลักษณะเป็น

หนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่หนังสือข้อตกลงดังกล่าว เป็นการดำเนินโครงการตามที่ได้เสนอต่อและได้รับอนุมัติจากธนาคารโลก ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นการจัดตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นภายในสถาบันพระปกเกล้า โดยไม่มีเนื้อหาเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

สำหรับการขออนุมัติใช้วิธีการอนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทในหนังสือข้อตกลง ได้รับความช่วยเหลือฯ นั้น เห็นว่า มิใช่การขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากหนังสือข้อตกลงได้รับความช่วยเหลือดังกล่าวทำขึ้นระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศมิใช่ระหว่างรัฐกับองค์กรเอกชน หากแต่เป็นการขอความเห็นชอบให้มีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการในหนังสือข้อตกลงได้รับความช่วยเหลือฯ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาว่าสมควรจะให้มีการกำหนดหรือไม่ โดยสำนักงานฯ เห็นว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นและเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีจึงอาจพิจารณาอนุมัติให้ใช้ข้อสัญญาอนุญาตตุลาการดังกล่าวได้

อนึ่ง สำนักงานฯ มีข้อสังเกตว่า กระทรวงการคลังควรจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติเรื่องการติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญาและสนธิสัญญาต่าง ๆ โดยในกรณีกระทรวง ทบวง กรมใด ๆ จะจัดทำความตกลงกับต่างประเทศ ให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามความตกลงทุกครั้ง และระบุผู้ลงนามฝ่ายไทย หากผู้ลงนามไม่ใช่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ บุคคลลงนามต้องได้รับมอบอำนาจโดยหนังสือมอบอำนาจ (Full Power) ซึ่งออกให้โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๐-๓ ต่อ ๓๔๐๓ (นางสาวฉันทพิมพ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th